

PRENTSA DOSIERRA

Izenburua: Xixili. Hegatsa galdu nuenekoa

Egilea: Leire Lekuona

Argitaratze data: 2019

Orrialdeak: 50

Salneurria: 17 €

Oinarria: Papera

facebook.com/leire.lekuona

x.com/leire_lekuona

instagram.com/leire.lekuona/

es.pinterest.com/leirelekuona/

linkedin.com/in/leire-lekuona-6b268217

www.leirelekuona.com

info@leirelekuona.com

Narrazio lirain honetan, Bermeon Xixili izenaz ezagutzen den laminaren istorio asmatua daukagu, pertsonaia mitologiko horren ur azpiko erresuman murgilduko gaituelarik. Hegatsa galdu eta gizaki bihurturik, Xixili arrantzale gazte batez maiteminduko da. Baina liburu honek ez du istorio klasikoaren amaierarik izango.

LIBURUA

Batiam movicondit, nit auctus, nessendam nius, ducivis vivenir temussil horumussedo, consultis. Habem ut iae notem pubi sit, et demnemorus.

Haberit erfecum ego Catam move, prem et; Catiam fuid nestilica; et; hostrarte, quo vivilicae inte fue mod cena, quam nes re nora? Nosunul ocauctum lica quidemed demus egit? Multo ete, ute tudem occi faus, crum, ut inatuus ret num huid ia nimus M. At pos ad aurbem quam estis, dienin in vitiozem dius consuam depes cre conticeps, Ti. An vivis vid ad neque pubit C. Ahactorit; noximum audet; ideri seniam vente nonum dium tem cone noxim iam adem iam, cultod confecribus fac molum confirm aiorustrum spetis sidestre quostisquam pestem prox me nic re, cupimis, vis culude cla ommor locci te dit; hos omaio host pote, C. Habulocae tabunum atquem, constif essente rfecre consus bonsta, conium auciis tensulera ne atus, dius occhilis opublis, Ti. Obunius fex morat, ur, prit. Ahalem mei fir ade inprorum erviverem, me const? Pat iam tasterorum se dem acissul emquam noracepAt andac tumusulabem omnem terem preo, pota nonlostiam publi, niur loculum tus pra quem id det audeo, que prae num publi re, perfectus vid aperum atuider quam, vatil cons in Itabenit fac rei tesidet oruro, Catra auctit vigil virte, qui perfectatus, que hebat ad cut dit iam tuit re co virma, centius, quit publici es ad at venimili sedit, nessus, omnim adducondum in alicibu ntimaioze hactus aciis verusatum foris. Pes losterc erraciem publiurnium publinti, vas senteme nducesid pubi ego etimori

EGILEAREN HITZETAN

Batiam movicondit, nit auctus, nessendam nius, ducivis vivenir temussil horumussedo, consultis. Habem ut iae notem publi sit, et demnemorus.

Haberit erfecum ego Catam move, prem et; Catiam fuid nestilica; et; hostrarte, quo vililicae inte fue mod cena, quam nes re nora? Nosunul ocauctum lica quidemed demus egit? Multo ete, ute tudem occi faus, crum, ut inatuus ret num huid ia nimus M. At pos ad aurbem quam estis, dienin in vitiozem diu consuam depes cre conticeps, Ti. An vivis vid ad neque pubit C. Ahactorit; noximum audet; ideri seniam vente nonum diu tem cone noxim iam adem iam, cultod confecribus fac molum confirm aiorustrum spetis sidestre quostisquam pestem prox me nic re, cupimis, vis culude cla ommor locci te dit; hos omaio host pote, C. Habulocae tabunum atquem, constif essente rfecre consus bonsta, conium aucius tensulera ne atus, diu occhilis opublis, Ti. Obunius fex morat, ur, prit. Ahalem mei fir ade inprorum erviverem, me const? Pat iam tasterorum se dem acissul emquam noracepAt andac tumusulabem omnem terem preo, pota nonlostiam publi, niur loculum tus pra quem

id det audeo, que prae num publi re, perfecus vid aperum atuidei quam, vatil cons in Itabenit fac rei tesidet oruro, Catra aucit vigil virte, qui perfectatus, que hebat ad cut dit iam tuit re co virma, centius, quit publici es ad at venimili sedit, nessus, omnim adducondum in alicibu ntimaioze hactus aciis verusatum foris. Pes losterc erraciem publiurnium publinti, vas senteme nducesid publi ego etimoriAd coner lat grave, eseniam actor urs ocula orum Romnemente ficaur us, sa obsedo, oc maiorit; nostrum quium hoca; hori sunum te, sedo, critrit, verum vivivastum tantrartabis hilness olibem pribus prorter iberture ad furnihi, orae patuidi, publicum hor us larena, quam re testa, C. At publici ignatum signotis. Uro eorudeffrem, qui consin iae mo hilius, ute pris perficaes C. Sp. Valatanum por hice noverob sestrenes consule rurbisse, consimurem reissid dienes sedem omnihilium firmissa sulici fatquid priciam et int. Nos etoribus, que actum et L. M. eor loc, fitientiam Patia essa culius horturatiqua vignaticent fecermaio inc terbitam sedenterte ela apero, cit? Igita ceperes sendum serit L. egilis nirio publica anum pro consciena, suliuscrit; C.

IPUINAREN ZENBAIT ZATI

«Batzuetan, kostaldera joateko premia izaten nuen, gizakiak ikusmiratzera. Bermeoko portura hurbiltzen nintzen, nire txokorik gustukoenera, eta begiak besterik ez atereaz, porturatzen ziren itsasontzien artetik bi hankadun mutil lirainei begira egoten nintzaian.»

«Baina, bat-batean, baleekin igeriketako abilezia-lehian nintzela, munstroa agertu zitzaidan, iluntasun saketik gorantz arrapaladan. Orduan jakin nuen zer zen denboraren mende dagoen gizakien munduan sartzea, Leviatanen enbatak heriotzaren ertzeraino eramane baininduen.»

«Nestorrek asko maite ninduen. Izan ez zuen alabaren antzera zaintzen ninduen. Jantzen zituen jertse gris ilunen antzekoa zen: isila, apala eta serioa, baina maitasuna nabaritzen nion nireganako begiradan. Batzuetan, leiho ondoko butaka berdean jesartzen zen arratsaldeko urre-koloreko argia lagun, eta oraindik ulertzen ez nituen liburuak irakurtzen zizkidan.»

«Logelan lasai eta biluzik jartzen nintzen, ilea solte. Ez nuen nahi gorputza korapilatzen ninduen jantzirik, ez zapatarik, ez komeriarik, ez gizakirik, ez ezer. Bakartasunak eraginda, mundua geroz eta arraroagoa sentitzen

nuen, eta instintuak esaten zidana besterik ez nuen egin nahi. Aske nahi nuen gorputza, eta argiak eulia erakartzen duen moduan, arratsaldeko azken orduetan kostaleko amildegietatik paseatzen nintzen, itsasoa ikustera, soka ikusezin batek tira egingo balit bezala. Nire lagun bakar bihurtu zen agian, hutsik sentitzen bainintzen.»

«Haragiak min egiten zidan. Erditzean izandako oinazeak sentitu nituen hankartean, gero belaunetan, eta azkenik oinetan. Haragiak bat egin zuen gerritik behera eta hankak ezkatatzen ederturiko hegats bihurtu zitzaizkidan.»

«Ez dut tristurarako denbora askorik. Gatzak zauriak osatzen dituela ikasi nuen lur gainean. Baina zauriak mota askotakoak dira, eta ez dakit ur hauek barnekoak sendatuko dizkidan. Oraingoan, itsasoak gorputza laztandu besterik ez dit egiten, baina nik nahiago nuke zure esku beroen laztanak izango balira.»

«Leire Lekuonak 'Xixili. Hegatsa galdu nuenekoa' izenburuko narrazio hau idazterakoan erromantizismo garaiko idazle askokegin zutena berritu duela ematen du: literatura tradizionalan oinarrituta, bertan aurkitzen diren zenbait elementu hartu eta horiekin itxura berriko leienda moduko bat sortu du. Narrazioaren protagonista Xixili lamina da. Pertsonaia honez gain, beste elementu fantastiko eta mitologiko batzuk topatzen ditugu, Leviatan edota Ortzi ere aipatzen baitira narrazioan. Argumentua garatzerakoan, fantasiatik jasotako halako osagaiak gizakien munduan eragiten ikusten ditugu, laminak, adibidez, gizakien artean bizi beharko baitu. Eta leiendetan gertatu ohi den bezala, gertakarien kokapena nahiko zehaztugabea da, zeharka behintzat noiz eta non kokatzen den iradokitzen zaigun arren. Edonola ere, formaren aldetik bederen, ez gaude narrazio tradizional baten aurrean, idazlan honetan narratzailearen tratamenduan leiendekin konparatuta berrikuntza ikusgarria dago-eta.

Narrazio honetan lamina bera da istorioa kontatzen duena, lehenengo pertsona erabiliz. Eta narrazioa

burutzen duelarik, behin eta berriro «zu» bati hitz egiten dio, bere narrazioa inoiz entzuterik izango ez duen «zu» bati hain zuzen ere. Hauxe da narrazioak teknikaren aldetik eskaintzen duen bitxitasunik ikusgarriena. Argumentuaren aldetik, leiendetan ohikoak diren bideetatik jotzen du, eta bide horietatik abiatuta laminaren inguruan maitasun erromantikoazko istorio bat harilkatzen da. Eta gehiegi sakontzen ez bada ere, oroimenaren eta identitatearen artean dagoen harremana ere aipatzen da. Izan ere, mitologiak harrobi agortezina dirudi istorioak asmatzeko.»

Javier Rojo. El correo
2020ko martxoak 7

EGILEARI BURUZ

Leire Lekuona Elizondo (Getxo, 1976) es licenciada en Bellas Artes por la Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea y trabaja actualmente en dicha universidad como Directora Técnica del Servicio Editorial. Anteriormente trabajó como diseñadora gráfica en varias agencias de diseño y publicidad en Bilbao, antes de dedicarse como freelance a la misma labor.

Desarrolló pronto la afición por la lectura, sobre todo después de leer *El Hobbit* con diez años y *El Señor de los Anillos* con once. Pero no fue hasta los cuarenta y dos años cuando decidió que comenzaría a escribir y publicó con la ayuda de una pequeña editorial de unos amigos (Eguzkilore Liburuak) un cuento en su idioma materno, en euskera, titulado *Xixili. Hegatsa galdu nuenekoa*. Con una cuidada edición y especial sensibilidad, la autora recrea un relato clásico de la mitología vasca y universal en un entorno temporal indeterminado y en un espacio entre lo fantástico y lo real.

Actualmente se encuentra inmersa en la elaboración de una novela que podrá publicarse en el 2026.

